

## ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію

Павлової Олени Михайлівни

«Профілактика та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом»,

подану до спеціалізованої вченої ради Д 62.553.01

при Державній установі «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України»

на здобуття наукового ступеня

кандидата медичних наук

за фахом 14.01.01 – акушерство та гінекологія

### **Актуальність роботи**

Актуальність обраного автором наукового напрямку обумовлена тим фактом, що в сучасних умовах, серед чинників, що призводять до порушення репродуктивної функції, зростає роль генітального ендометріозу, особливо аденоміозу. Останніми роками відмічено істотне зростання даної патології, що обумовлене окрім традиційних причин і негативним впливом високої частоти запальних процесів органів малого тазу, зростання екстрагенітальної патології дисгормонального генезу, несприятливою екологічною обстановкою, медико-соціальними чинниками тощо.

Серед методів лікування аденоміозу особливе місце займають оперативні, особливо в тих випадках, коли порушена репродуктивна функція, а клінічний перебіг має специфічні особливості з врахуванням функціонального стану яєчників. Часта зміна лікарських препаратів, особливо гормональних, негативно впливає на стан оваріального резерву і може викликати порушення репродуктивної функції.

Не дивлячись на наукові публікації, що з'явилися останніми роками з питань порушення репродуктивного здоров'я у жінок з генітальним ендометріозом, не можна вважати цю проблему повністю вирішеною, особливо в плані розробки алгоритму профілактики та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом в анамнезі.

Все вищевикладене свідчить про актуальність обраного наукового напрямку.

### **Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами**

Дисертаційна робота є фрагментом наукової роботи відділення впровадження та вивчення ефективності сучасних медичних технологій в акушерстві та перинатології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України», № державної реєстрації 0114U003091 «Дослідити стан репродуктивного здоров'я жінок фертильного віку з порушеннями вегетативного гомеостазу» (термін виконання 2014-2016 рр.).

### **Мета та завдання дослідження**

Автор поставив за мету дослідження зниження частоти акушерських і перинатальних ускладнень в жінок з аденоміозом на підставі удосконалення та впровадження алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів. Для вирішення поставленої мети було визначено 6 конкретних завдань: від ретроспективного аналізу до впровадження удосконаленого алгоритму.

### **Наукова новизна роботи**

Розглядаючи питання наукової новизни поданої кандидатської дисертації необхідно відзначити, що автор встановила нові аспекти акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом в анамнезі. Науково обґрунтовано необхідність удосконалення

алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів, направлених на зниження частоти акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом. Представлена інформативність різних клінічних, функціональних і лабораторних показників в оцінці ефективності профілактики та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у цих жінок.

Робота має велике **практичне значення**. Це підтверджується тим фактом, що встановлено порівняльні аспекти преморбідного фону, причин, клінічного перебігу та стану ендокринологічного статусу в жінок з аденоміозом. Запропонований та впроваджений комплекс діагностичних та лікувально-профілактичних заходів, що ґрунтується на отриманих під час дисертаційної роботи наукових результатах та дозволив суттєво знизити частоту акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом. Наукова новизна підтверджена патентом на корисну модель.

### **Обсяг, структура та оцінка змісту дисертації**

Проведений аналіз структури докторської дисертації свідчить про дотримання автором класичного принципу. Так, дисертація складається з анотації, вступу, першого розділу, присвяченого тактиці ведення вагітності у жінок з аденоміозом, розділу, присвяченого методам дослідження і лікувально-профілактичним заходам, трьох розділам власних досліджень, обговорення результатів, висновків, практичних рекомендацій і покажчика літератури, якій включає 294 джерела.

В першому розділі докторської дисертації представлено найсучасніші дані вітчизняної та зарубіжної літератури з проблеми перебігу вагітності та пологів з аденоміозом, а також шляхи зниження у цих пацієнток акушерських та перинатальних ускладнень. Цей розділ складається з декількох підрозділів, які додають один

одного, причому кожний містить резюмуюче закінчення і перехід на наступну частину матеріалу. Методологічно розділ побудований правильно, добре сприймається, стиль викладення матеріалу сучасний.

У другому розділі наукової роботи автор переконливо обґрунтувала необхідність детальної оцінки вивчення найбільш інформативних показників гомеостазу, а також функціональний стан фетоплацентарного комплексу у жінок з аденоміозом. Крім того, слід вказати на широке використання сучасної комп'ютерної техніки для розробки методів контролю та ефективністю лікувально-профілактичних заходів, що проводяться, а також для обробки отриманих результатів. Таблиці, рисунки і графіки, які використав автор, є сучасними і високоінформативними.

Авторові удалося викласти результати власних досліджень поетапно – від ретроспективного аналізу впливу аденоміоза на стан репродуктивного здоров'я і до тактики ведення вагітності в цих жінок. Такий підхід дозволив авторові обґрунтувати необхідність самостійного дослідження цього завдання в аспекті зниження частоти акушерських та перинатальних ускладнень. Представлені результати наочно показують резерви, що є, зниження частоти і підвищення ефективності лікування гестаційних ускладнень у жінок з аденоміозом в анамнезі. Дані такого методологічного підходу дуже важливі як з наукової, так і з практичної точки зору.

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій, присвячених проблемі хірургічного лікування з різними формами аденоміозу в жінок з безпліддям, серйозні дослідження в даному напрямі, засновані на аналізі значного числа спостережень літератури, практично відсутні, хоча їх необхідність не викликає сумнівів, особливо в аспекті постійного збільшення числа гінекологічних ендоскопічних операцій в багатопрофільних лікувальних установах. Автор

обрала правильний методологічний підхід і запропонувала методи контролю на підставі використання отриманих результатів клініко-функціональних і лабораторних досліджень. Використання сучасної комп'ютерної техніки дозволило виділити основні функціональні і лабораторні показники. Методики є простими у використанні і можуть знайти широке використання в спеціалізованих акушерських стаціонарах.

### **Обґрунтованість та достовірність наукових висновків і рекомендацій**

В дисертації подано достатній фактичний матеріал, отриманий на основі ретроспективного аналізу 90 історій пологів, амбулаторних поліклінічних карт та обмінних карт вагітних жінок з аденоміозом. На другому етапі здійснено аналіз результатів клініко-лабораторних та функціональних обстежень 50 вагітних з аденоміозом та 30 жінок з фізіологічним перебігом вагітності. Проведений аналіз отриманих даних, опрацьованих за допомогою варіаційної статистики свідчить, що наукові положення і висновки дисертації сформульовані на базі установлених фактів, переконливо аргументовані необхідним обсягом і якістю досліджень, що дозволяє їх вважати достовірними. Висновки логічно витікають з фактичного матеріалу і мають вагоме теоретичне і практичне значення, відповідають поставленим завданням і є логічним завершенням проведених досліджень, а розроблені діагностичні, профілактичні та лікувальні методики дозволяють підвищити ефективність профілактики та лікування акушерських та перинатальних ускладнень в жінок з аденоміозом.

### **Повнота опублікованих матеріалів дисертації**

За темою дисертації опубліковано 9 наукових праць у фахових виданнях (5 – статті в наукових виданнях, 1 зарубіжна публікація, 3 – тези матеріалів конференції).

## **Рекомендації щодо використання результатів дисертації в практиці**

Окремо хотілося б підкреслити важливість виконаної кандидатської дисертації для безперервного професійного розвитку лікарів акушер-гінекологів. Результати дисертаційного дослідження можуть бути широко використані в педагогічному процесі при проведенні курсів тематичного удосконалення.

## **Недоліки дисертації та автореферату і зауваження щодо їх змісту та оформлення**

Зауважень принципового характеру в мене немає. Серед незначних недоліків можна виділити:

- незначну перевантаженість третього розділу таблицями і рисунками;

- при оцінці власних результатів можливо було проведення більш широкого спектра мікробіологічних досліджень.

У якості дискусії вважаю за необхідне задати декілька питань:

- Які особливості кесарського розтину у жінок з аденоміозом в анамнезі?

- Чи проводили Ви кореляцію між тривалістю аденоміоза та функціональним станом фетоплацентарного комплексу?

## **Висновок**

Кандидатська дисертація Павлової Олени Михайлівни «Профілактика та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом», виконана в ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України» під керівництвом доктора медичних наук, професора Скрипченко Н.Я., є закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення важливої наукової задачі сучасного

акушерства та гінекології щодо зниження частоти акушерських та перинатальних ускладнень в жінок з аденоміозом, а також розробки алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок з аденоміозом.

Автору вдалось розробити та впровадити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності профілактики та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом.

Дисертація за своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, їх практичним та теоретичним значенням, ступенем обґрунтованості та достовірності наукових положень, сформульованих у висновках і практичних рекомендаціях, повнотою викладення матеріалу в наукових статтях та апробації на наукових форумах, повністю відповідає вимогам пунктів 9 та 10 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановами Кабінету Міністрів України №567 від 24.07.2013 р. та №656 від 19.08.2015 р., а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія.

Офіційний опонент  
 професор кафедри акушерства,  
 гінекології та перинатології  
 НМАПО імені П.Л. Шупика  
 чл.-кор. НАМН України,  
 д.мед.н. професор



Ю. П. Вдовиченко

Дата надходження відгуку до спеціалізованої  
 вченої ради Д 26.613.02